

FSM

Flessenscheepjes Journaal

In dit nummer:

- Van de voorzitter
- Nieuwe thema-expositie
- Activiteiten voor kinderen
- Nieuw verkoop item
- Activiteiten om nieuwe vrijwilligers te werven
- Restauratie fles met reddingboot
- FSM op tv
- NL doet

Juli 2022

Uitgave van het
Flessenscheepjesmuseum

Van de voorzitter

Het afgelopen halfjaar werd gekenmerkt door een maand volledig dicht (januari) wegens Corona en daarna 5 maanden, waarin het museum slechts 3 dagen per week kon worden opengesteld.

Door een tekort aan vrijwilligers was het helaas niet mogelijk om meer dagen per week het museum open te stellen. Dat betekent helaas, dat de opbrengsten lager waren dan nodig is voor een gezonde exploitatie.

Er hebben zich in de afgelopen tijd, dankzij een intensieve wervingscampagne via Facebook, krant, weekblad, TV NH en RTL4, wel een aantal kandidaten aangemeld, maar die hebben zich jammer genoeg toch teruggetrokken, dit om uiteenlopende redenen.

Op 12 april hebben de vrijwilligers kunnen genieten van een uitstekend verzorgd diner tegen een vriendenprijs bij HCR Die Port van Cleve. Uitbater Johan Meester had zijn uiterste best gedaan om de vrijwilligers te verwennen met een aperitief en een 4-gangen-diner met wijn en koffie toe. In december 2019, tijdens een korte tijd, dat restaurants in coronaperiode weer open mochten, was het de laatste keer geweest.

Lucy Takken, die al 25 jaar vrijwilligster is, werd in het zonnetje gezet en ontving een cadeau van de collega-vrijwilligers en van het bestuur.

Als voorzitter, die samen met Jan Visser in 1991/1992 het museum opzette, hoop ik van ganser harte, dat zich alsnog vrijwilligers aanmelden om het museum, dat uniek is in de wereld, te kunnen blijven voortzetten. Afgelopen mei bestond het museum 30 jaar, maar het ontbreekt aan de financiële middelen om dat op gepaste wijze te vieren.

Wellicht is er iemand bereid om een crowdfunding te starten?

Jan Hetteling.

FLESSENSCHEEPJESMUSEUM

30
jaar

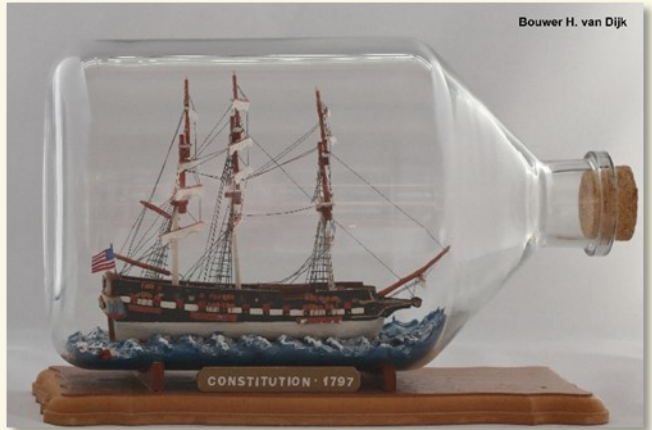
1992 - 2022

Nieuwe thema-expositie in de middenvitrine

Eind maart heeft de expositie “Schepen in IJs” plaatsgemaakt voor de nieuwe thema-expositie “Reis rond de Wereld”. Met de zomer voor de boeg hebben we een aantal flessenscheepjes bij elkaar gebracht die het vakantiegevoel losmaken bij de bezoekers. In de vitrine staan o.a. 4 cruiseschepen waarover interessante verhalen te vertellen

zijn en het oudste, nog varende, stoomraderschip de “Skibladner”. Eén bezoeker herkende het schip onmiddellijk en vertelde dat hij er een vaartripje op had gemaakt. Ook hebben we in de collectie diverse museumsche-

pen, zoals de “Constitution”. Dit schip uit 1797 is te bezoeken in de haven van Boston, VS. Het vaart 2x per jaar een rondje door de haven en meert dan andersom weer aan, aan de kade. Het schip wordt zodoende aan beide zijden gelijk blootgesteld aan de weersinvloeden. Bezoekers vinden het een leuk verhaal en het is ook een prachtig flessenscheepje in een fles die speciaal voor het schip geblazen is in opdracht van de bouwer H. van Dijk. Verder zijn er nog verschillende zeezeilers te zien en diverse flessenscheepjes met tropische taferelen erin.

Activiteiten voor kinderen

We zochten een activiteit om kinderen wat extra’s te kunnen bieden in het museum. Vrijwilligster Anke vertelde dat zij kinderen vaak vragen stelt, zoals bijv.: Waar staat de tandarts of hoeveel fietslampjes tel je..... Die vragen hebben we op een kaartje gezet. Dat geven we aan de kinderen of ze vin-

den het zelf al en dan gaan ze op zoek naar de antwoorden. De kinderen zijn nu actiever bezig in het museum en daardoor ook enthousiaster, is onze ervaring.

Na afloop krijgen de kinderen die dat willen een kleurplaat mee. Als ze hem voor 31 augustus inleveren, kunnen ze een zelfbouw pakketje winnen. Heeft de winnaar het flessenscheepje gebouwd, dan mag het deze winter in het museum tentoongesteld worden.

Nieuw verkoop item

Bovenop één van de vitrines in het museum is een halsketting te zien met daaraan een klein flessenscheepje. Regelmatig kregen we de vraag of wij dit soms ook verkochten..... helaas niet. Dit vond vrijwilligster Marianne een gemiste kans. Dergelijke flesjes waren nergens te bestellen en dus bleef de enige optie het zelf te maken. Het werd een klein flesje met een origamibootje, dat als hanger gedragen kan worden of gewoon neergezet.

25-jarig jubileum

Het was met Pasen dit jaar 25 jaar geleden dat Lucy Takken in het museum is begonnen als vrijwilligster. Tijdens de vergadering van 8 maart j.l. is zij in het zonnetje gezet. Jan Hetteling heeft haar heel hartelijk bedankt voor haar inzet in deze afgelopen 25 jaren en overhandigde haar een cadeaubon. Ook de collega's hadden een cadeau voor haar. Lucy doet momenteel de inkoop van de verkoopitems en heeft o.a. ook een tijd de roosters gemaakt. Vroeger gaf zij regelmatig demonstraties, de laatste keer deed zij dat nog op 5 mei in de Westerkerk.

Activiteiten om nieuwe vrijwilligers te werven.

Het vrijwilligerstekort is nu wel heel nijpend geworden. Met het zomerseizoen in aantocht, kunnen we helaas maar 3 dagen per week geopend zijn. Dat is wel erg weinig, te weinig! Gelukkig konden we wel open met het lange Hemelvaartweekend en werd het museum heel druk bezocht.

Onze enthousiaste vrijwilligster Gerda zoekt nieuwe collega's voor het FLESSENSCHEEPJESMUSEUM

*Je wilt iets betekenen, voor mensen iets doen....
Wat is mooier dan in het meest gefotografeerde en meest bijzondere pandje van Enkhuizen, het SPUIHUISJE, mensen overal vandaan, te verrassen en te laten verwonderen over de unieke collectie flessenscheepjes. In geen ander museum te zien! Daar word je echt blij van.
* Meld je aan
* Word VRIJWILLIGER bij ons
* En werk samen met de andere enthousiaste vrijwilligers*

www.flessenscheepjesmuseum.nl
fsmenk@gmail.com

stelling, maar ook dat heeft niet geresulteerd in nieuwe vrijwilligers.

Onlangs meldden zich 3 nieuwe kandidaten aan,

We proberen nu op allerlei manieren nieuwe vrijwilligers te werven.

Zo hebben we o.a. een flyer ontworpen, die op Facebook geplaatst is en hoewel hij daar meer dan 4000x bekeken is, leverde het geen nieuwe aanmeldingen op. De flyer hangt ook bij supermarkten e.d.

De organisatie "Vrijwilligerspunt" is een steunpunt voor organisaties die werken met vrijwilligers. Voor het museum staat er continue een melding op de site dat wij vrijwilligers nodig hebben. In april organiseerden zij een vrijwilligersmarkt in Hoorn. 50 Organisaties uit de regio presenteerden zich hier, allemaal in de hoop nieuwe vrijwilligers te werven. Vrijwilligers Theo en Marianne stonden er voor het museum met een kraam. Er was voldoende belang-

stelling, maar ook dat heeft niet geresulteerd in nieuwe vrijwilligers.

waarvan er alweer 2 zich teruggetrokken hebben.

Het vrijwilligerstekort speelt overal. We blijven ons best doen en hoop houden.....

Restauratie fles met reddingsboot

Als er een fles moet worden schoongemaakt of gerepareerd kunnen wij altijd een beroep doen op iemand van "Welkom aan Boord". Hans de Haan, de voorzitter van WaB, heeft onlangs een fles gerestaureerd die aan het museum gedoneerd was. Het betrof een schenking van Reddingstation Westkappelle en in de fles met 2 halzen zat een reddingsboot met omgeslagen sloepje. Het bootje lag los in de fles en de oranje ballonband was verteerd. De fles zelf was van binnen vies, omdat de zee wat verpulverd was. Hans heeft er flink wat werk aan gehad en er weer een prachtige fles van gemaakt! Hij kwam hem laatst zelf terugbrengen en nam weer 3 andere "probleemflessen" mee naar huis. Bedankt Hans!

Station Westkapelle

(Restauratie van een flessescheepje)

(door Hans de Haan)

Dit flessescheepje is waarschijnlijk afkomstig van iemand, of familie van iemand, die iets voor het KNRM (Koninklijke Redding Maatschappij) reddingstation Westkapelle heeft betekend of er als vrijwilliger gewerkt heeft. Het plaatje op de voet laat zien dat het ooit is aangeboden geweest aan... ?

In de fles is een voorstelling te zien van een reddingboot, waarschijnlijk de 'Uly' van KNRM-station Westkapelle, die een gekapseisd zeiljacht naar een veiliger bestemming sleept. Het is een reddingboot van de Valentijn klasse.

In de loop der tijd is het oppervlak van de 'zee' wat verpulverd en dat heeft het glas aan de binnenzijde bevuild (door verplaatsen, stoten, op zijn kop houden en wat al niet meer). Ook de oranje 'ballonband' om het scheepje was verteerd. Het geheel zag er dus niet zo fraai meer uit! Marianne van Haandel, van het FSM, liet het mij tijdens mijn laatste bezoek aan het museum zien. Ik heb voorgesteld om dit bijzondere flessescheepje onder handen te nemen en zo gezegd, zo gedaan. Het is een bijzondere fles met aan weerszijden een hals. Deze zijn afgedicht met een kruk waarop een Grieks euromuntje met de afbeelding van een zeilschip is aangebracht. Met enige voorzichtigheid heb ik de kurk aan de zijde van het reddingbootje er zonder schade uit kunnen halen. Vervolgens heb ik, in de fles, de stuurhut van het rompje kunnen scheiden en deze uit de fles gehaald. Nu kon ik de binnenzijde 'stofvrij' maken. Om het kruimelige oppervlak van de 'zee' te fixeren, heb ik deze helemaal met blanke lak ingesmeerd. Vervolgens heb ik mijn beluchtingsysteemje geïnstalleerd om de lakdamp af te zuigen. Dit is een mini stofzuigertje met daaraan enkele flexibele slangetjes gemonteerd. (zie foto) Zijn spanning krijgt hij via de USB-aansluiting van mijn laptop. Dit heb ik met name tijdens de droogtijd laten draaien. Toen de fles klaar was heb ik het nog een paar uur op deze manier geventileerd. Nadat de lak gedroogd was, heb ik het glas aan de binnenzijde schoon gemaakt; met een doekje bevochtigd met 'Glassex'. Achterblijvend vocht heb ik met een schoon, niet pluizig, doekje verwijderd. Toen was het bootje aan de beurt. Rondom de romp zit een soort grote oranje drijver. Die was helemaal verteerd en deels verpulverd. Ik heb de romp, de stuurhut, antennes en de sleepbolder helemaal schoongemaakt en van een nieuw verfje voorzien.

Na droging kon alles weer te fles gelaten worden. Te beginnen met het rompje. Vervolgens heb ik de sleepkabel tegen het stukje 'kabel', dat ik van te voren om de sleepbolder had bevestigd, vastgelijmd. Toen kon de stuurhut geplaatst worden. Kurk er weer in en 'Eind goed, Al goed'.

NL Doet

Op 11 maart hebben 2 scholieren ons geholpen in het kader van NL Doet. Zij hebben ervoor gezorgd dat het stoepje voor het museum weer van mos e.d. is ontdaan en het balkon schoongemaakt is. Het was koud, maar het schrobben hield ze warm.

Westerkerk

Op 5 mei kon het museum zich van 10.00 tot 16.00 uur presenteren in de Westerkerk, voor een lokaal initiatief t.g.v. van het 100-jarig bestaan van de Enkhuizer Oranjevereniging "Juliana". Hierbij konden de deelnemende verenigingen en organisaties, zoals het Flessenscheepjes Museum, aandacht vragen voor o.a. nieuwe vrijwilligers. Er werd door ons in 2 shifts meegegaan. De bezoekers waren over het algemeen enthousiast en geïnteresseerd, maar ook deze actie leverde helaas geen nieuwe vrijwilligers op.

FSM op TV

In het voorjaar van 2022 werd op de tv en in de pers aandacht besteed aan het feit dat vooral kleinere musea het moeilijk hebben door een teruglopend bezoekers aantal en daarmee gepaard gaande financiële problemen. Dit resulteerde in een verzoek van de lokale TV en RTL TV om een nieuwsitem over dit onderwerp te mogen maken in het Flessenscheepjes Museum. En zo kon het gebeuren dat ik eerst werd geïnterviewd door RTV NH en later door RTL. Na afloop van de uitzendingen kreeg ik reacties als "ik heb je op TV gezien", maar verder leverde de betreffende programma's niets concreets op. D.w.z. ook onze oproep om vrijwilliger te worden in het FSM resulteerde tot nu toe niet in de gewenste respons. We blijven dus – ook in andere media – vragen om de broodnodige collega's, zodat we op termijn weer meer dan 3 dagen per week open kunnen.....Een schrale troost: Het gebrek aan vrijwilligers is een landelijk probleem.

Frans

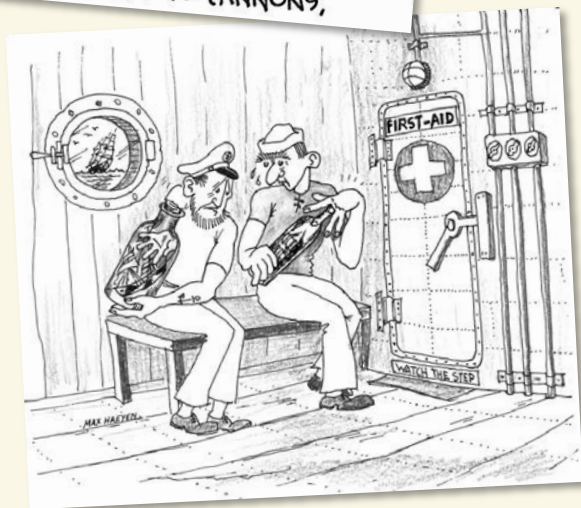
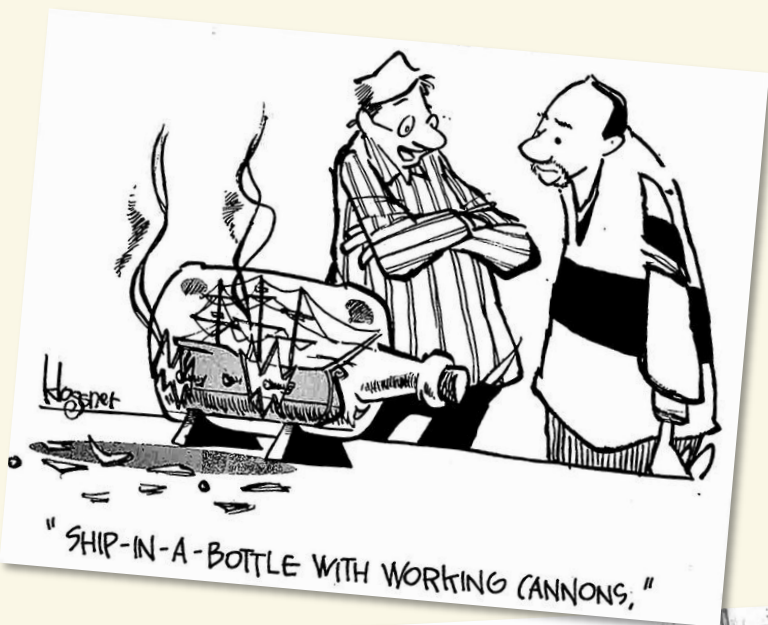
Bezoekers reacties

Vaak laten we hier een aantal reacties zien die bezoekers in het gastenboek geschreven hebben. Dit keer wil ik graag over 2 bijzondere bezoekers vertellen. Op een zondagmiddag kwamen er vrij veel jonge Chinese bezoekers. 2 Weken later kwam 1 Chinese jongeman terug. Ik herkende hem en we raakten aan de praat. Hij vertelde dat hij nog maar kort (1 jaar.....) in Nederland zou zijn en dat hij zijn tijd goed wilde benutten om van alles te zien. Hij was buitengewoon geïnteresseerd in de flessenscheepjes, stelde veel vragen, fotografeerde veel en zat zelfs op de grond voor de vitrines. Op een bepaalde vraag wist ik geen antwoord, maar toen bleken we ook net een voormalig Nederlands kampioen windsurfen op bezoek te hebben die uitleg kon geven. Toen de jongeman om vijf uur uiteindelijk vertrok, konden we allebei terugzien op een leuke middag.

Het andere bezoek was van een mevrouw De Korte die meer dan 10 jaar geleden een flessenscheepje gebracht heeft, dat door een gevangene in de gevangenis van Leeuwarden was gemaakt. Deze gevangene heeft het flessenscheepje aan haar opa geschonken. Haar opa was de gevangenisdokter. Eind juni stond er een mevrouw voor mij, die begon te vertellen over een flessenscheepje dat haar opa had gekregen van een gevangene etc. Ik zei haar dat ik wist over welk flesje ze het had en liet haar zien waar het stond. Ze was erg verbaasd dat ik meteen wist over welk flesje het ging en aange-naam verrast dat het flessenscheepje nog steeds tentoongesteld werd. Ze kon helaas geen verdere bijzonderheden over het flesje vertellen, alleen dat haar opa een grote witte krulsnor had.....

Hier doen we het allemaal voor.

COLOFON

Voorzitter stichting FSM:

Redactie FSMjournaal:

Telefoon museum:

E-mail:

Adres:

Jan Hetteling tel. 06-51721499

Frans Wesseling/Marianne van Haandel

0228-318583

info@flessenscheepjesmuseum.nl

Zuiderspui 1

1601 GH Enkhuizen

